

DE POSTRIJDER

DER PROVINCIE LIMBURG
WEEKBLAD VERSCHIJNENDE ELKEN ZATERDAG.

BUREAU EN REDACTIE:
Drukkerij COLLEGE
(Naam, Maatsch.)
TONGEREN
Postcheeks rekening n. 81855
Telefoon 12

Abonnementprijs: fr. 12.50 per jaar.
vooraf betaald.
25 centiem het nummer.

Alle toezendingen van geld, brieven en
aankondigingen, moeten franco gedaan wor-
den aan den uitgever.

AANKONDIGINGEN.
Prijs per regel fr. 1.00
Luschen Alleties in Provincie
metwys fr. 2.00
Vonnissen en doodsberechten fr. 3.00
Kleine Aankondigingen:
van 1 tot 4 regels fr. 2.50
Elke regel meer fr. 0.25
Voor meer dan één inlassing; prijs vol-
gens akkoord.

Ministerieele Crisis.

Het Cabinet is afgetreden.

Heer de Broqueville, minister van Lands-
verdediging heeft Maandag in den Raad een
uitlegging gegeven over den huidige toestand
en tevens de herinrichting van het leger
besproken. Bijzonder betrof het hier de
bewapening en het stelsel der verdedigings-
werken, ook de vermindering van dienst-
tijd. Het besluit was dat op dit oogenblik
niet kon worden overgegaan tot een vermin-
dering van diensttijd.

Heer Jaspars Cabinetvormer.

Heer Jaspars is bij den Koning ontvangen.
Maandag vóór den avond en men maakt
daarop dat onze Vorst aan den Minister
heeft gevraagd, het nieuwe Ministerie te
willen samenstellen.

Heer Jaspars zou naar het luidt nog Maand-
dag avond, een onderhoud gehad hebben
met den E.P. Rutten.

M. ANSEELE,
Gewezen Minister
van Spoorw. enz.

't Is eigenlijk heer Vandervelde, voortge-
stuw door heer de Broeckère, die het ver-
breken den Union saerre gewild heeft. De
Broeckère is immer tegenstander geweest
van het deelneemen der socialisten aan de
Regering. Het werd fel opgemerkt Maand-
dag, dat heer de Broeckère de berandla-
ging der vier socialistische ministers bij-
woonde. Mogelijk leidde hij de vergadering.

't Is een pubiek geheim dat, buiten Van-
dervelde, de andere socialistische ministers
met bezwaar hart hun ambt neergelegd.
Vooral heeren Hysmans en Wauters tre-
den met tegenzin af. Maar zij konden in
geen geval hunnen hoofdmis, heer Van-
dervelde, in den steek laten.

En deze wilde het Ministerie verlaten
hebben voordat de ondervraging-Sintoz aan
de dagorde kwam. Hij betrouwde het niet.
Hij vreesde een afkeuring op te loopen, in-
zake zijn verkeerd uitgevallende diplomatie
te Genève. Hij wilde de voorhand nemen,
en daarom heeft hij de breuk uitgelokt. Dit
werd in bevoegde middelen luidop gezegd.
Mogelijk is het den spijker op den kop
slaan.

wachts, soms komt er geen kink in den ka-
bel?
Wat er van zij komt er een tweedelede
Regering tot stand, dan is 't haast zeker,
dat al de katholieke en liberale ministers,
die in het eerste cabinet-Jaspars zotelden,
terugkeeren in het tweede cabinet-Jaspars.

Dus, heeren Jaspars en de Broqueville had-
den voorgesteld aan een gemeenschappelijke
commissie bestaande uit parlementsleden en krijgs-
oversten, het onderzoek op te dragen van
het militaire vraagstuk.

De socialisten, zooals reeds gemeld, wil-
den dit voorstel niet aanvaardden. Desnoods
zouden zij toegestemd hebben in een com-
missie, bestaande enkel uit parlementsle-
den. Maar hier begrijpt, dat het niet doen-
baar was het bevoegde en verantwoordelij-
ke element uit te schakelen. Want zulke
commissie zou het noodige gezag gemist
hebben.

Ook verlangden de socialisten, dat heer
de Broqueville de kwestie zou ten berde
brengen op het oogenblik dat er credieten
moesten gevraagd voor het beveligen der
grenzen en het vormen der kadere.

De meerderheid van den Ministeriaal
handhaafde het voorstel tot verzoeken naar
een gemeenschappelijke commissie, waarop de so-
cialisten niet wilden toegeven.

Danop bleek het, dat er geen eensgezind-
heid te bekomen was, en het Ministerie dus
niet langer in stand kon blijven. En dan
gebeurde wat voorzien en voorspel was:
heer het Ministerie diende zijn ontslag in.

M. HYSMANS,
Gewezen Minister van
Kunsten en
Wetenschappen.

De crisis, die nu is uitgebroken, is al-
sopend sinds zondag 10 October, toen de heer
Vandervelde zijne retelevering te Tribou-
mont uitsprak.

Intusschen, Triboumont was de aanvang
eener nieuwe periode. M. Vandervelde zeg-
de er den wapenstelsel op en riep de partij
op tot het hervatten der oude strijdme-
thodes.

Immers, hij zegde er woordelijk het vol-
gende:
« Sedert 18 maanden hebben bekommer-
nissen van financieelen aard aan de partij-
en een wapenstelsel op politiek en so-
cial gebied opgelegd. Men kan van heden
af bevestigen dat dit in den aanstaanden
parlementairen zitting niet meer het geval
zijl.

Aan onze Lezers.

Verschiedene lezers en lezeressen hebben
ons linnne voldoende uitgedrukt wegens de
schoone heftdrukken die sinds een paar we-
ken in ons blad verschijnen.

Dank aan eene overeenkomst die wij met
eene belangrijke firma gesloten hebben, zul-
len in 't vervolg elke week twee heftdruk-
ken, die de eene of de andere actualiteit
voorstellen, in den « Postrijder » opgevoerd
worden.

Deze overeenkomst, waardoor wij ons ze-
ker officers moeten getroosten, hebben wij
gedaan om ons blad zoo aantrekkelijk moge-
lijk te maken bij al onze getrouwde lezers.

Voer daarbij een schoone en klare druk,
goed leesbaar voor iedereen, welgepaste ar-
tikels, belangrijke en talrijke nieuwstijden,
maar evenals goesting, en men zal er-
kennen dat de « Postrijder » het oudste bla-
den van Limburg, en der aantrekkelijkste
bladen onzer provincie is. Voorspel en ge-
lezen in al de standen der Maatschappij is
het vooral goed geschikt voor het plaatsen
van aankondigingen.

Zoals men ziet, laten wij niets overlet
om onze getrouwde lezers en lezeressen zoo
aangenaam mogelijk te zijn. Op onze beurt
vragen wij hun ons blad overal te versprei-
den en bij vrienden en kennissen aan te be-
velen.

Darom,
LEEST EN
VERSPREIDT
DE POSTRIJDER

de met Nieuwjaar zijn 74e jaargang in-
treedt, en het oudste blad der provincie is.
Prijs per jaar: fr. 12.50.

De personen die een abo-
nemen aan DE POST-
RIJDER nemen voor het
jaar 1928, zullen het blad kosteloos ontvan-
gen van den dag hunner inschrijving tot
31 December aanstaande.

M. BRUNET,
Voorzitter der Kamer.

men te winnen, onder de massa.

De heer Vandervelde heeft gemeend een
sammenzet te doen: hij heeft op het ge-
deelte der buitenlandse politiek later op
later bedreven en hij heeft er den voorkeur
aan gegeven het af te trappen als minister,
voor dat de interparlementaire Sintoz-Memorie
de Kamer in staat kon stellen hem om zijn
beleid der buitenlandse politiek af te keu-
ren.

De crisis opgelost. — De nieuwe regering
samengesteld.

BUITENLAND

MEXICO.
De waarheid. — Zes weken lang heeft een
reporter Mexico doorreist op eigen vent-
woordelijkheid, om den toestand aldaar te
onderzoeken. Het is dezelfde persoon — die
Rusland destijds doorkruiste en de lijdens-
geschiedenis van den artsbisschop Copleak,
te Moskou, aan het kloekel hing, die zeer
waarschijnlijk ten gevolge d'zer ophelma-
kende bekendmaking werd vrijgelaten.

Al de buitenlandse diplomaten in Mexi-
co zijn het eens om te beklennen, dat het
land ontgensprekelyke bewijzen levert van
algemeene ontbinding, chaos, moorddij,
slecht bestuur en onbegrijpelyke financieele
corruptie. Dit alles moet in de buitenlan-
dsche ministeries aller landen bekend zijn op
blinke bewijzen berusten en tsoch doet men
overal aan struisvogel-politik. Onbegrijpe-
lijk is — Maar laten we liever de feiten
spreken.

Al de katholieke kerken zijn gesloten. Ven-
den worden voortdurend aangehouden om de
H.M. als private woningen bij te wonen,
maar niet eene geldboete voor het overtre-
men worden zij vrijgelaten; ook de poli-
tie slaat nu met dit prober werke in die
but behoort rond de vijf duizend dollar per
week.

Volgens de officiële statistieken daalt
het bevolkingscijfer op een onrustbarende
wijze. President Calles plundert de vreem-
delingen en de landgebeens uit, zooveel
om de zaak der arbeiders en der « peons »
de grootste sukkelbaars onder de werk-
ende — te dienen. Maar het werkloos-
heids-cijfer is nu zooveel toegenomen, dat
hij nu ontluicht dat in brand staat. Nog
mala volgens de officiële statistieken is
het maatschappij dat 2000 Mexicaanen
per dag hun land verlaten.

Er zijn tienduizend Mexicaanen besten-
de gevestigd in het Zuiden der Verenigde
Staten, Japan en in China, en hebben hun
pluimden ingesonden. Die en dertig Japan-
sche families landden te Manzanillo aan,
wil de reizigers vervoeren aan de Mexi-
caanische Westkust, ze komen de « ha-
venda » van La Paz, de in talloze koloni-
seeren, en andere « haciendas » te grootte
landgebeens — in de naburige staten. Het
perkont worden er nog zeventen en twintig
Japanische families verwacht.

In sommige plaatsen zijn er meer Ooster-
lingen dan Mexicaanen. In Mexicali bevoer-
deeld zijn er 7000 Chinezee tegen slechts
4000 Mexicaanen.

President Calles doet veel moeite om
Joodsche landbouwkolonisten aan te wer-
ven. Vijftig Joodsche families uit Europa
had hij onlangs aangevonden; iedoch, nau-
welijks hadden zij het bootje afg bekloden,
of ze zijden er van onder naar de Verenigde
Staten.

Begeven de landbouw geruimed heeft,
zijn de wetten (1) die roovers in staat ste-
len van stuk van een vette boerderij uit te
kopen en die toelaten een gedeelte eener
boerderij verhuurd te verklaren.

Hetzelve handel, niverheid en verwoest-
onderdrukt, sedé C.R.O.M., de Mexicaan-
sche Arbeidersorganisatie, welke onder bevel
van den minister van Nijverheid, Handel en
Arbeid, Luis N. Morones, beelches oostsch
moet werken, omdat de president Calles dit
oplekt. Ook de feiten, die we hierover zuden
mededeelen, zijn te welsprekend om met de
spontaneous onvoorzichtigheid uit te ste-
ken.

FRANKRIJK.
Een verborgen schat. — IN DE PUINEN
VAN EEN VERSTERRT KASTEEL ZOU-
DEN 6 MILLIÖNEN FRANK GEBOEGEN
ZIJN. Te Pont-a-Mousson (Lorraine)
zijn opdelvingen gedaan in de puinen van
een oud versterkt kasteel, om een schat van
40 miljoen goud te ontdekken, daar gebo-
ren door een graaf, algemeen intendente der
lezers onder Napoleon, en die in 1832 te hel-
fort gefusilleerd werd.

In den ontslag van een kerkboek had de
gewezen officier zijn testament geborgen
waarbij hij geheel zijn fortuin aan de Kerk
beette en voegde er een plan bij, waar de
schat werd geborgen, bestaande uit goud-
staven, juwelen, enz. gesloten in een koff-
ter, wegende 450 kilos.

Het testament werd als door een wonder
door een handelaar van Metz, in een lot
oud papier ontdekt.

IN MEMORIAM

Mgr. Simon DEPLOIGE

Bisprelat van Z. H. Erekenunnik der Kathedraal van Luik, docteur in de rechten
en in de wijsgeerte en letteren, Senator, President van het Hooger Instituut van
Wijzegeerte, Hoogleraar in de Faculteit der Rechten, lid van den Opperaad der
Katholieke Universiteit van Leuven, Commissaris van het Comité v. h. Internat. Werk
der Bibliotheek van Leuven, President der Nationale Leentebank, naar Lourdes,
Erekaplaan der O. L. V. van Lourdes, Hospitaller van O. L. V. van Lourdes,
O. L. V. van het Kruis, President-stichter van den studentenkring der nachtelijke
Aanbidding, Tertiaris der Franscaansche Orde, Commandeur der Leopoldorde, Rid-
der in de Orde van St-Georgius den Grooten, gedecoreerd met het Burgkruis 1e classe,
gebooren te Tongeren, den 15 October 1868.

De naam en de lange lijst van titels, die
wij hier neerschreeven, van dezen overvacht
overleden priester, doen reeds verstaan dat
de dood tegenaals een gevoelig slag zal
in een aanzienlijke familie onzer stad en
in onder de telgen van Tongeren en in het
Vaderland, in de leiding der katholieke studie-
rende jongelingen, in de Universiteit van
Leuven en de katholieke wetenschap, in de
Kerk van België.

Deze zoo geleerde en achtenswaardige man,
met zijn ziele en werk, behoort, om bij zijn
graf te worden geroemd en gedenkt, den stijl
niet van den overledene te trap, waarmee
doorgaans in ons jaarschrift is overgleden
aan een persoon van aanzien, te zeggen,
bij graver en gepraave, welvuldig wor-
den geuit. Een betrekkelijck nauwer op-
gave, bij groeter groep alleen reeds, van
wat hij was en deed, houdt genoeg over om
zich te verzoeken, en de hulde en dank
die men van ons toekomt, af te dwingen.

Heer de heer Landman, Mgr. Deploige
behoort tot den overloot van
Natuurwetenschap en de Leuvense Univer-
siteit, en aan hem, in 1892, tot zijn opvolger
als President van het Wetenschapp. Instituut,
dat eene onderscheidingssoed van Leuven,
waar te scholastieke wijsgeerte volgens
St-Thomas wordt bewaard en voortge-
dreekt, in ongekante kracht, tusschen den
wonderlijken voortgang der natuurkennis
der laatste eeuw. Verscheidene werken
verschijnen van zijn hand. In « Confat de la
Société de la Sociologie » trad hij wakker
ruster in het krijt voor de aloude christe-
lijke zieleleer tegen de bestanden van ra-
tionalistieke leekenaal. In « St-Thomas et la
famille » vatte hij hebben en overzichtiglijk
de christelijke wijsgeerte bespreken samen
ontrent het ziele, de eel van de maatschap-
pel, een uiteenzetting waarmee hem de hoo-
ge eere te beurt viel, Leuven te vertegen-
woordigen in de officiële wetenschappelij-
ke jubileumfeestweek van St-Thomas te Ro-
me, waar liechten van geleerdheid in de ker-
kele wetenschappen uit bijna de gehele
wereld optraden. Nog zijn van hem bekend

« La question juive dans St-Thomas » en
« La Resurrection de Loosan ». Hij was de
Directeur der goed bekende « Annales »
van het Filosofisch Instituut. Ook is hij, tot
bij Senator werd, voorzitter geweest van
den kring van sociale studien te Leuven. In
zijn hooge omgeving van wetenschap was hij
zecht niet alleen leeraar, maar, als alre-
meest bekend, ook hartelijck vriend en toe-
gewijd raadsman der studenten, en zijn in-
vloed als zouding op menig thins voortre-
stande figuur in de priesters en leekewer-
eld bleef niet gering.

Ook buiten onze grenzen werd hij, zooals
wij reeds zagen, als thins wetenschap en
nederkerkig gewoone bekend, en de Katho-
licke Artschapschap van Parijs maakte hem
in den Raad der Notre-Dame in 1922, tot
de « werkekring van Jeanne d'Arc ». In
Frankrijk ook verteenwoordigde hij de thins
niet wetenschap op de « Semaines Sociales
de France », die hij mede organiseerde.

Was hij zoo een toewijde dienstver-
richting, en in zijn wetenschappelijck opzet,
van Koning Christus, en al die tijd tot
het ook was eenmaal te geleerdheid ge-
geven van V. d. Vorst. Alleen door « sator »
en « onder den oorlog » deed hij er in-
zake toe bij dat Sintoz, en in België,
Duitschland met alle inbilden verrijkt, vast
besloten zijn, en eenerlei schenken van Be-
zie. In 1927 organiseerde hij te Lourdes den
« Foyer du Soldat », waar 12000 Belgische
striders hebben geshud. Te Hayre vor het
international herstelcomité voor Leuven
was hij de onderhandelaar namens de Univer-
siteit. Als uitstekend opvolger in de rol
van wijlen Mr. Keess werd hij door onze
Provincie in 1923 naar den Sintoz gezonden.
Hij werkte er ijverig mede, o.a. met grooten
invloed als rapporteur bij het wetontwerp
op de academische graden.

Maar dezen werkzaamheden en bekwamen
leerde, die als zouding advocaat te Tongeren
hooger roep volde en priester werd, sien
nog andere verdiensten, van hooger en
middelrijck waarde van de eeuwigheids-
gedenke dertig jaren had hij mede de leiding
van hoogerzaken naar Lourdes, naar dat
hervandelsche overloot der H. Maagd, van
wat hij een zoo vroome en kinderlijck ver-
groot was te Leuven staltte en bestuurdte
een « nachtelijke Aanbidding » voor studie-
ren. Een de man van sociologische wet-
enschap en overzichtigheid als priester (later
licentiaat) werken dan al die bij de H. Euchar-
istie en Koning Jezus Godlijck Hart waren
in alle schatten van de wetenschap en wet-
enschappen aan de vreden der overledene
Ontvanger, ziele der wetenschap, Koningin der
Kerk, der stad Gods, « de gades der leera-
ren ». De dood heeft overvacht geslagen,
zelden wij, in den de goede tijd, in volle
werkzaamheid, in de Kerk van België, maar
der strijdende Kerk. De overledene in
het publiek eeuwig te sijn van Christus heb-
be er een verdienstruik en dus zouding
overwinnaar bij de gewonen, mede wij
den leechter en Verlosser vurig bidden, in
hulde en dankbaarheid.

(Zie vervolg twee bladzijden.)

ENGELAND.
LEENPRAAF-
NEMING. — Een Londenaar heeft de cor-
tigheid zijner medeburgers als volgt op de
troef gesteld:
Hij heeft twaalf halsbogen in kunstma-
tische pannels en « verloor » ze op verscheil-
de plaatsen ter stede: in den omnibus, kin-
nema, spuishuis, telefoonkabin, op het voet-
pad van Whitehall, onder een stoel in de
abdij van Westminster, enz. Elk snor lag
in een kartonnen doos, voorzien van het
adres: « From Uncle Arthur, 22, Museum
Chambers, Londen W.C.1 ».

Op de 12 doozen werden er vijf terug-
gezonden aan het ongevende adres. De doos
in Westminster-bij gelaten keerde niet
tegen. De Londenaar heeft verklaard dat
men op het eerste zicht kon waarnemen dat
de pannels kunstmatig en zonder groote
waarde waren. Het feit dat ze geborgen wa-
ren in kartonnen dozen in plaats van in
een schrijn, duidlijk zulke overigens reeds
gevoezaan aan. Daaruit besluit hij dat er
« vinders » zijn geweest die de vondst niet
hebben terug gestuurd omdat het de moelta
niet was, gezien de geringe waarde.

Maar, zou men niet even wel kunnen be-
weren dat de vijf die de doos doos teruggan-
den, niet alleen zou zouding gehandeld heb-
ben, in dien het pannels van waarde waren
gewest?